

10.4.2017

Yhteinen tiedon hallinta -kärkihanke

Yhteinen tiedon hallinta -hankkeen projektiryhmän kokous

Aika 17.3.2017, klo 12.00–14.00

Paikka VM (Mariankatu 9), nh Loppupeli / etäyhteys*
**kokouksen etäyhteystiedot kalenterikutsussa*

Osallistujat

Jari Kallela, pj.	VM, neuvotteleva virkamies
Anne Kauhanen-Simanainen, varapj.	VM, neuvotteleva virkamies, etänä
Suvi Remes	VM, erityisasiantuntija
Leena Raittinen	VM, erityisasiantuntija
Kimmo Mäkinen	VM, kehittämispäällikkö, etänä klo 13 alkaen
Pauli Kartano	VM, kehittämispäällikkö, ESTE
Nina Wiiala	VRK, kehityspäällikkö, etänä
Taru Rastas	LVM, viestintäneuvos, ESTE
Elisa Kettunen	Kuntaliitto, erityisasiantuntija
Matias Frosterus	Kansalliskirjasto, tietojärjestelmäpäällikkö
Juha Mykkänen	THL, kehittämispäällikkö, etänä
Heikki Siltala	THL, IT-kehittämispäällikkö (varahenkilö), ESTE
Minna Rintala	Vero, ylitarkastaja, etänä
Päivi Tommila	TEM, neuvotteleva virkamies
Taina Nurmela	Helsingin kaupunki, projektipäällikkö

Vierailijat

Jaana Nevalainen	VRK, hankepäällikkö
Otso Kotilainen	VM, korkeakouluharjoittelija

1 Kokouksen avaus

Kokouksen avaus

- Puheenjohtaja Kallela avasi kokouksen.

Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

- Muistioon tarkennetaan vielä etenemistä omadata-asioissa Verohallinnon osalta.
- Muistio hyväksyttiin em. muutoksella.

2 YTI-hankkeen henkilöt ja muutosesitys projektiryhmän kokoonpanoon

Pauli Kartanon työtehtävät ovat muuttuneet. Uusiin vastuisiin ei sisälly enää palveluväyläkehityksen ohjaus. Kartanon tilalle projektiryhmään nimetään tarvittaessa uusi henkilö palveluväyläliitosten ohjauksen vahvistamiseksi.

Jaana Nevalainen on aloittanut 13.3.2017 YTI-hankkeen työpakettien 1-3 toteutuksen hankepäällikkönä Väestörekisterikeskuksessa.

Otso Kotilainen työskentelee VM:ssä korkeakouluharjoittelijana hankkeen työpaketti 4:ssä (Kuntien taloustietojen yhteentoimivuus -pilotti) ajalla 03-05/2017.

- Henkilöt esittäytyivät.
- Projektiryhmää täydennetään tarvittaessa.

3 Työpakettien tilannekatsaukset

Suulliset katsaukset:

OmaData julkisessa hallinnossa

- Ei suurta etenemistä vielä aiemmin keskustelujen kohteiden valmistelussa
 - edellisen kokouksen jälkeen OKM ollut yhteydessä; hallinnonalan uusimmissa HE:ssä omadatakulma vahvasti mukana, tarve luvitukselle; keskustellaan mahdollisesta yhteistyöstä
 - VRK:n organisoituminen omadata-kehitystyön ympärille käynnissä
- sidostahoilla edetään: VN-TEAS mydata-tutkimushanke käynnistynyt
- sosiaali- ja terveystieteiden/STM myös omadata keskusteluissa; uusi HE (lausunnoilla 03/2017) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisesti käsittelystä nostaa esiin omadatan; ei varsinaista YTI-yhteistyötä ja/tai keskustelunavauksia
- liitos myös Kasvupalvelu-uudistukseen/TEM; yritysten näkökulma asiakastietoon, asiakastiedon käsittely ja järjestelmäkehitystyö; ei varsinaista YTI-yhteistyötä ainakaan vielä
- edelleen keskustelujen perusteella vahvistuu käsitys, että omadata-tulokulma sopii erityisen hyvin käytäntöön silloin, kun tarvitaan tiedolle ”virallinen leima” eli sen ja/tai lähteen virallisuuden varmistaminen; suurissa tietomäärissä ylläpidon vastuun hajauttaminen (esim. terveystiedot); usein muuttuvan tiedon ylläpitämisen vastuuttaminen yksilölle itselleen; muutoin vaihtoehtona usein varsin raskas sääntely

Yhteentoimivuusmenetelmä & Yhteentoimivuuden välineistö

- Työpaketin tehtävät koottu hankesuunnitelmaa tarkemmalle aikajanelle (liite 2).
 - Keskusteltu nimeämisistä/brändäyksestä; erityisesti ”koodistopalveluita” on jo olemassa, esimerkiksi <https://www.thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tiedon-ja-vaatimusten-yhdenmukaistaminen/koodistopalvelu>. Nimen alla voi kulkea erilaisia toteutuksia. Välineiden nimeäminen liittyy myös hallintamalliin; tärkeää saada pohdittua mahdolliset tarvittavat muutokset ennen laajempia käyttöönottoja.
- Välineistökehityksen tilanne
 - Kehitys etenee; ”Sanastoeditori” ensiesittelyssä 7.4. YSR-ryhmälle, lisää tilaisuuksia järjestetään keväällä. Projektiryhmän tunnin mittaisiin katselmointeihin joka toinen maanantai voi periaatteessa osallistua halutessaan, jos haluaa tarkempaa tietoa kehityksestä.
 - Parhaillaan laaditaan myös viestinnällistä ohjetta, sekä menetelmästä että välineistöstä (siltä osin kuin toiminnassa); saataneen katselmointiin projektiryhmälle vielä kevään kokouksiin.
- Yhteistyötilanne Yhteentoimivuuden määritysten kehittäjäyhteisöjen kanssa tarkasteltavissa: <https://trello.com/b/IdPzfbEb/yti-mallinnus>
 - Verohallinnon kanssa suunnitteilla teknisempi keskustelusessio määritysten hyödyntämiseksi varsinaisessa teknisessä toteutuksessa. Helsingin kaupungin kanssa valmistelussa myös tilaisuus.

Jakeluratkaisu suurille tiedostoille

- Tietovirtaselvitys käynnistyy suunnittelusessioilla huhtikuussa, asiantuntijat toteuttamaan valittu.
- Suurten tiedostojen jakeluratkaisuun ollut kiinnostusta, keskustelut jatkuvat mahdollisesta yhteistyöstä mm. Tilastokeskuksen kanssa.

Kuntien taloustietojen yhteentoimivuus -pilotti

- Työ alkanut perehtymisellä ja tekemisen liitosten hahmottelulla. Isojen hankkeiden (YTI, Kuntatieto) kautta syntymässä laajoja muutoksia ja uusien toimintatapojen juurruttaminen vaatii verkostomaista yhteistyötä. Myös asiat osin uusia, mm. linkitetyn datan osaaminen julkisessa hallinnossa on haaste, ja näitä osaamisvaatimuksia pitäisi pystyä tukemaan.
- XBRL-selvitys käynnissä (CSC+Tieke, osana työpaketti 2:sta), tuloksia esitellään 23.3. tilaajalle.
 - Järjestetään erikseen tilaisuus kiinnostuneille laajemmalla osallistujajoukolla, Vero, PRH ja kunnat varmastikin kiinnostuneita.
 - Taloustietojen raportoinnista ja sen uudistusten etenemisestä tarvitaan kunnille muutoinkin lisää tietoa, jotta osaavat reagoida ajoissa. VM ja Kuntaliitto järjestävät tilaisuuksia, myös kuntien talousjärjestelmien IT-toimittajille. Vastaavasti maakunnat huomioitava. Tässä täytyy muistaa työnjako YTI:n ja Kuntatiedon osalta; raportoinnin kehittämisen viestintä varsinaisesti Kuntatieto-ohjelman ja osin Valtionkonttorin vastuulla, tiedon hallinnan kehittämis-toimet YTI:n vastuulla.
- Sisältömääritysten osalta suunnittelu käynnissä.

Julkisen hallinnon organisoitumismalli yhteisten ja yhteentoimivien tietomääritysten hallintaan ("Hallintamalli")

- Pysyvät tunnisteet -projektionnin ja toteutuksen eteneminen todettu
 - 27.3. klo 8.30-12 valmisteleva työpaja
 - Hankesuunnitelma (PID-verkoston työtila):
<https://wiki.eduuni.fi/display/CscPidVerkosto/Hankesuunnitelma>

4 Työpajatyöskentelynä Työpaketti 5, "Hallintamalli"

- Materiaali kokousliitteessä 1.
- Remes kävi lyhyesti läpi taustan ja rakentuvan ehdotuksen logiikan.
 - Tässä kyse nyt ensisijaisesti organisoitumisesta yhteisten tietomääritysten hallintaan, sisältyy myös Yhteentoimivuuden välineistön ylläpito.
- Keskusteltu luonnoksesta:
 - Tulee saada aikaan tarpeeseen sopiva kokonaisuus, kuvattava tarkasti taustalla oleva tarve ja ongelma, mihin haetaan ratkaisua; SWOT tulee keskittää niihin tehtäviin, jotka halutaan ratkaista.
 - Aidon asiakaskeskeisyyden rakentaminen hyvä lähtökohta, mutta käytännössä haastavaa.
 - Taustalle suunniteltu julkisten palveluiden luokitus, jota vasten vaaditaan myös PTV:n kuvaukset (<http://finto.fi/ptvl/fi/page/?uri=http://um.fi/URN:NBN:fi:au:ptvl>), hyvä lähtökohta, mutta käytännössä tarvittaneen useampia luokituksia taustarakenteeksi.
 - Miten todella varmistetaan, että tulee asiakaslähtöinen, että voidaan hyödyntää "poikkihallinnollisten asiakaspolkujen tukena". Jää helposti vain sanaksi tai rakennetaan virastolähtöisiä prosesseja poikkihallinnolliseen yhteistyöhön. Pitäisi ymmärtää, että toimivalta ei katoa siitä, että sovitaan miten tuotetaan "se oma pätkä" yhteiseen prosessiin.
 - Olisi saatava osaksi tiedonohjaussuunnitelmaa; vaatii myös yleensä useita luokitteluja.
 - Nyt jokainen toimi on oma arkistonmuodostuskohteensa, voiko tämä kokonaisuus tukea jotenkin.
 - Lopputulemana pitäisi olla aika keskitetty ratkaisu, eli "skeenaario 1" tavoitevisiona.
 - Mahdollistettava kuitenkin vaihteellinen harmonisointiprosessi, ikään kuin "skeenaario 2" matkalla tavoitetaan.
 - Ei saisi kuitenkaan olla mustavalkoinen keskitetty-hajautettu keskustelu; vastaavatyypistä mietintää tehty mm. SYTKE-hankkeessa ja sen tuloksia voisi tässä hyödyntää (<https://www.innokyla.fi/web/hanke1522768>).

- Koordinoinnin keskittäminen voi olla hyvinkin järkevää, mutta käytännön tekemistä voi olla syytä hajauttaa.
- Joka tapauksessa tavoitteena ”jotain parempaa” kuin tilanne tänä päivänä; tarvitaan yhteisiä menettelyjä ja toimintarakenteita.
 - Mikä on tässä muodostuva palvelulupaus? Miten lähestytään esim. käsitteilyaikoja?
 - Ne nimeämiset olisi hyvä saada kuntoon.
 - ”Hallintamalli”, ”Organisointumalli”, ”Toimintamalli ja vastuut”
 - Ehdotus: ”Kansallinen yhteentoimivuusjärjestelmä”
 - Voi kuulostaa liian järjestelmä/IT-tekniseltä, tavoitteena ensisijaisesti ne toimintatavat ja myös vastuut yhteisessä tekemisessä.
- Miten säädöspohja?
 - Tiedonhallinnon lain valmistelussa tulossa työpaja tiedosta ja yhteentoimivuudesta, joskin työpajat jo nyt täynnä; myös yhteentoimivuuden kuvauksista kysely meneillään otakantaa.fi-palvelussa.
- Onko liitos ”Digitalisoidaan 100 julkista palvelua” -tiekartta -hankkeeseen?
 - Kevyitä tunnisteluita käyty vastuuhenkilöiden kanssa; tunnistettu liitos, mutta ei vielä konkreettista yhdessä tekemistä.
 - Kuitenkin taustalla ne samat prosessit, olisi hyvä katsoa työ yhteen; selvittää.
- Jatkovalmistelu
 - Valmistelu jatkuu, käsittelyyn toukokuun alussa VM:ssä sisäisesti
 - toukokuussa käynnistellään sidosryhmien kanssa läpikäynnit; tulevaisuudessa YTI-projektiryhmän kokouksissa olisi hyvä miettiä sopivia tapoja käydä asiaa läpi, esim. työpajat syksylle tms.

5 Ajankohtaista

Hankesuunnitelma liitteineen JulkICT-joryn käsittelyssä 15.3. ja 27.3.
 Keväthumaus 28.3.2017, hanke suomi.fi -ständillä
 ValtioExpo 10.5.2017, puheenvuoro

- Todettiin tilaisuudet.

5 Seuraava kokous

Todettu seuraavan kokouksen ajankohta, ma 24.4. klo 10-12. Kokoustiedot kalenterikutsussa.

Kevään muut sovitut kokoukset:

- ma 29.5. klo 10-12

7 Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.00.

Liitteet (VYVI-työtila)

Edellisen kokouksen muistio

Liite 1: Työpaketti 5

Liite 2: Työpaketti 2, työkohteiden kehitysjana

(Tiedostopolku: Pöytäkirjat >> Projektiryhmän materiaalit)

<https://vyvi-some3.vyv.fi/vm/tyi> (VM:n sisäinen osoite)

<https://vyvi-some3.vy-verkko.fi/vm/tyil> (VM:n ulkoinen osoite)